

ÎNCHEIERE

18 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă

Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Dumitru Visternicean

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Surdu Vladimir împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Surdu Vladimir împotriva societății pe acțiuni „Ascom Grup” și „Casco Petroleum Overseas” LTD cu privire la declararea nulă a contractelor individuale de muncă, constatarea existenței raporturilor de muncă și încheierii contractului individual de muncă, încasarea restanței la salariu, a penalităților și repararea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă :

La 22 septembrie 2014 Surdu Vladimir a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății pe acțiuni „Ascom Grup” și „Casco Petroleum Overseas” LTD cu privire la declararea nulă a contractelor individuale de muncă, constatarea existenței raporturilor de muncă și încheierii contractului individual de muncă, încasarea restanței la salariu, a penalităților și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că, în perioada 18 noiembrie 2005 – 31 mai 2011 a activat în cadrul proiectului companiei „Ascom Grup” SA – Sudanul, fiind angajat ca manager în departamentul de aprovizionare cu materiale și echipamente, unde pînă în luna mai 2006 a activat în oficiul „Ascom Grup” SA din Chișinău, iar din luna mai 2006 a fost delegat în Nairobi, Kenya, apoi din luna iunie 2006 pînă în luna iunie 2011 – în Sudan.

Menționează Surdu Vladimir că în Sudan a fost anunțat despre necesitatea perfectării unui contract formal cu „Casco Petroleum Overseas” LTD pentru a legaliza șederea în Sudan, semnînd în acest sens contractul individual de muncă cu ultima în persoana directorului general, Eugen Ungureanu, în care era indicat locul încheierii contractului mun. Chișinău. Situații similare au fost repetate și în anii 2006 și 2007.

Afirmă că prin ordinul „Ascom Grup” SA nr. 01/02/2001 din 07 februarie 2011 a fost numit în funcție de director general interimar al companiilor „Gabicom” LTD și „Casco Petroleum Overseas” LTD, în legătură cu plecarea în concediu a directorului, Igor Garbuz.

Relevă că, în Sudan s-a aflat în raporturi de muncă cu „Ascom Grup” SA, care l-a

remunerat pentru munca prestată pînă în anul 2008, dar nu cu „Casco Petroleum Overseas” LTD, care este o companie afiliată.

Invocă reclamantul că s-a aflat în relații de muncă cu „Ascom Grup” SA fapt ce se confirmă prin mai multe ordine emise de administrația acestei societăți, în special ordinul nr. 129 din 11 mai 2009 cu privire la modificarea salariului, semnat de vicepreședintele „Ascom Grup” SA - Baștovoii Andrei, conform căruia i-a fost stabilit un salariu lunar majorat în sumă de 3600 de dolari SUA.

Surdu Vladimir a menționat că, potrivit listei angajaților „Casco Petroleum Overseas” LTD, aprobată de către Baștovoii Andrei, restanța la plata salariului reclamantului la 31 ianuarie 2011 constituia suma de 57638,4 dolari SUA, iar la 31 martie 2011 – 65765,23 de dolari SUA.

Consideră că, în luna mai 2011 raporturile de muncă cu „Ascom Grup” SA au încetat, iar restanța la plata salariului la acea dată constituia suma de 60961,25 de dolari SUA, fiindu-i eliberată analiza subcontului care confirma această restanță.

Subliniază că în perioada anilor 2005-2008 primea salariul în numerar la casieria de la sediul „Ascom Grup” SA din bd. Renașterii nr. 22/2, mun. Chișinău, iar ulterior i-au fost eliberate carduri bancare „Rietumu Banka”, prin intermediul cărora ridica salariul de la instituțiile financiare din Sudan, Uganda și Republica Moldova.

Susține Surdu Vladimir că la 02 august 2011 împreună cu șase foști angajați ai „Ascom Grup” SA, au fost la audiență la președintele companiei care i-au asigurat că restanțele la plata salariilor vor fi achitate pînă la 08 august 2012, însă nu și-a onorat promisiunea, iar ulterior împotriva lui s-au pornit amenințări, intimidări și în continuare urmărirea penală la comandă.

Opinează că la 08 septembrie 2011 a depus în adresa „Ascom Grup” SA cerere prealabilă și cererea cu privire la eliberarea din funcție, iar prin răspunsul nr. 531 din 12 septembrie 2011 i-au fost restituite cererile fără examinare. Ulterior la 26 februarie 2013 a mai expediat o cerere prealabilă în adresa „Ascom Grup” SA și „Casco Petroleum Overseas” LTD însă nu a primit răspuns.

Solicită declararea nulă a contractelor individuale de muncă pentru perioada 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008, încheiate între Surdu Vladimir și „Casco Petroleum Overseas” LTD; constatarea raporturilor de muncă între Surdu Vladimir și „Ascom Grup” SA în perioada 18 noiembrie 2005 – 31 mai 2011 și constatarea încheierii contractului individual de muncă pe o durată nedeterminată; încasarea solidară de la „Ascom Grup” SA și „Casco Petroleum Overseas” LTD a restanței la plata salariului în mărime de 60961,25 de dolari SUA și a penalităților de întârziere în mărime de 0,1% din suma neplătită în termen, începînd cu 01 iunie 2011 și pînă la pronunțarea hotărîrii; încasarea solidară de la „Ascom Grup” SA și „Casco Petroleum Overseas” LTD a despăgubirilor pentru prejudiciul moral cauzat în mărime de 200000 de lei.

Judecătoria Centru, mun. Chișinău prin hotărîrea din 10 decembrie 2015 a respins ca nefondate și tardive pretențiile reclamantului Surdu Vladimir înaintate împotriva „Ascom Grup” SA și „Casco Petroleum Overseas” LTD cu privire la declararea nulității contractelor individuale de muncă pentru perioada 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008, încheiate între Surdu Vladimir și „Casco Petroleum Overseas” LTD; constatarea raporturilor de muncă între Surdu Vladimir și „Ascom Grup” SA în perioada 18 noiembrie 2005 – 31 mai 2011 și constatarea încheierii contractului individual de muncă pe o durată nedeterminată; încasarea solidară de la „Ascom Grup” SA și „Casco Petroleum Overseas” LTD a restanței la plata salariului în mărime de 60961,25 de

dolari SUA și a penalităților de întârziere în mărime de 0,1% din suma neplătită în termen, începînd cu 01 iunie 2011 și pînă la pronunțarea hotărîrii; încasarea solidară de la „Ascom Grup” SA și „Casco Petroleum Overseas” LTD a despăgubirilor pentru prejudiciul moral cauzat în mărime de 200000 de lei.

În susținerea poziției prima instanță a reținut că, reclamantul nu a prezentat probe care să confirme că relațiile sale de muncă cu „Casco Petroleum Overseas” LTD ar fi avut caracter formal ca și contractele individuale de muncă semnate în acest sens, precum și nu a demonstrat că în perioada vizată a semnat cu „Ascom Grup” SA contracte individuale de muncă sau că s-a aflat efectiv în raporturi de muncă cu această societate.

La fel, prima instanță a conchis că „Ascom Grup” SA și „Casco Petroleum Overseas” LTD sunt două persoane juridice distincte care nu poartă răspundere reciprocă pentru obligațiunile fiecăruia din ele, iar solidaritatea obligației nu rezultă din careva acte juridice sau lege.

Prima instanță cu referire la pretențiile privind încasarea restanței la salariu și a penalităților de întârziere a reținut că reclamantul nu a prezentat un contract individual de muncă încheiat cu „Casco Petroleum Overseas” LTD, însă faptul că s-a aflat în raporturi de muncă cu ultima rezultă din mai multe înscrisuri.

Totodată, instanța a conchis că termenul de prescripție în cazul de față curge din 01 iunie 2011, iar reclamantul a înaintat acțiunea la 22 septembrie 2014, peste termenul de prescripție de 3 ani prevăzut la art. 355 din Codul muncii. Mai mult, pîrîtul a invocat în ședința de judecată prescrierea pretențiilor respective, însă reclamantul nu a solicitat repunerea în termen.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 05 iulie 2017 a respins cererea de apel depusă de Surdu Vladimir și a menținut hotărîrea primei instanțe.

La 24 octombrie 2017 Surdu Vladimir a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărîri de admitere a acțiunii în sensul formulat.

În motivarea recursului a invocat motivele de fapt ale cauzei și a menționat că instanțele inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și nu au examinat obiectiv și sub toate aspectele cauza civilă.

Consideră că instanțele inferioare urmau să aplice art. 217 alin. (3) din Codul civil, deoarece a solicitat declararea nulă a contractelor individuale de muncă pentru perioada 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008 ca fiind fictive.

Opinează că instanțele inferioare eronat au respins ca tardivă acțiunea în partea încasării prejudiciului cauzat prin reținerea plății la salariu, întrucît relațiile de muncă au încetat la 24 noiembrie 2011, iar acțiunea a fost înaintată la 22 septembrie 2014 în interiorul termenului de 3 ani.

Relevă că instanțele inferioare nu au aplicat dispozițiile art.58 alin.(3) și art.128 alin.(1) din Codul muncii și nu au dat apreciere înscrisurilor care demonstrează existența raporturilor de muncă între Surdu Vladimir și „Ascom Grup” SA.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil pentru următoarele.

Conform art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul de admisibilitate constată că din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017 (vol.3, f.d.217-224), fiind expediată părților prin scrisoarea de însoțire cu nr. de ieșire 13542 din 23 august 2017 (vol.3, f.d.226), iar recursul a fost declarat la 24 octombrie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe cererea de recurs (vol.4, f.d.1-11). Prin urmare se conchide că exercitarea căii de atac a fost efectuată în termen.

Cu referire la argumentele din recurs precum că, instanțele inferioare urmau să aplice art. 217 alin. (3) din Codul civil, deoarece a solicitat declararea nulă a contractelor individuale de muncă pentru perioada 2005-2006, 2006-2007, 2007-2008

ca fiind fictive, instanța de recurs nu le poate reține, deoarece pretenția respectivă a fost respinsă ca nefondată, dar nu ca tardivă.

Alegațiile din recurs precum că, instanțele inferioare eronat au respins ca tardivă acțiunea în partea încasării prejudiciului cauzat prin reținerea plății la salariu, întrucât relațiile de muncă au încetat la 24 noiembrie 2011, iar acțiunea a fost înaintată la 22 septembrie 2014 în interiorul termenului de 3 ani, nu pot fi reținute, întrucât ultima dată calendaristică din permisul de călătorie nr. 1056318 indică 01 iunie 2011 (vol.1, f.d.31). Respectiv, termenul de prescripție începe a curge din respectiva dată, iar în conformitate cu art. 355 alin. (1) lit. a) din Codul muncii cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de 3 luni de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său.

Referitor la cele invocate în recurs precum că, instanțele inferioare nu au aplicat dispozițiile art.58 alin.(3) și art.128 alin.(1) din Codul muncii și nu au dat apreciere înscrisurilor care demonstrează existența raporturilor de muncă între Surdu Vladimir și „Ascom Grup” SA, instanța de recurs menționează că înscrisurile prezentate de recurent se referă la activitatea sa în cadrul „Casco Petroleum Overseas” LTD dar nu la „Ascom Grup” SA. Astfel, la caz nu pot fi aplicate dispozițiile art.58 alin.(3) și art.128 alin.(1) din Codul muncii atît timp cît nu a fost demonstrată existența raporturilor de muncă între recurent și „Ascom Grup” SA.

Completul de admisibilitate constată că, argumentele invocate în cererea de recurs în esența lor sunt similare celor din cererea de apel (vol.2, f.d.191-201) și constituie o analiză a probelor efectuată de recurent și o interpretare a normelor de drept efectuate de acesta care nu pot fi puse la baza recursului, deoarece vizează temeinicia deciziei instanței de apel și ar putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art.386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel, însă asemenea temei nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă aplicabil recursului. Ba mai mult, acestea au fost deja supuse examinării minuțioase și aprecierii juste de către instanțele inferioare prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași lege, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios au fost interpretate elocvent și aplicate just cu respectarea garanțiilor ce derivă din dreptul la un proces echitabil.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe.

Mai mult, completul de admisibilitate relevă că Surdu Vladimir a depus cererea de recurs, după ce a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care au avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr. 21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

În acest sens, completul de admisibilitate reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că “... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat cauza sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele

prezentate, iar argumentele invocate în cererea recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Surdu Vladimir, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

A considera inadmisibil recursul declarat de Surdu Vladimir împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2017, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Surdu Vladimir împotriva societății pe acțiuni „Ascom Grup” și „Casco Petroleum Overseas” LTD cu privire la declararea nulă a contractelor individuale de muncă, constatarea existenței raporturilor de muncă și încheierii contractului individual de muncă, încasarea restanței la salariu, a penalităților și repararea prejudiciului moral.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Visternicean